

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.—

Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 24.

V Ptuj v nedeljo dne 13. junija 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Zmagovito prodiranje naših v Galiciji. — Rusi izgubili v petih tednih čez pol milijona vojakov. — Laški letalni stroj „Città di Ferrara“ uničen. — Benetke zopet bombardirane. — Težke izgube Italijanov pri Gorici. — Vsi laški napadi na koroški in tirolski meji krvavo odbiti. — Srbi se zopet gibljejo. — Kaj bo z Rumunijo?

Zmagovito prodiranje nemških in naših armad na Poljskem in v Galiciji traja nadalje. Po zarzetju Przemysla, katerega smo po 4-dnevnem obleganju dobili, medtem ko so Rusi to trdnjavo več kot pol leta oblegovali, udarili smo takoj za Rusi, ki se sicer na posameznih točkah trdovratno branijo, ki pa morajo vendar povsod nazaj. Zdaj smo že pridobili mesto Stanislawo, ki je jako važno železniško središče na poti v Lemberg, v Černovice in na Ogrsko. Za rusko armado skoraj ni več rešitve. Poraz Rusov z milijonskimi njihovimi armadami pa je gotovo največja zmaga, kar jih pozna svetovna zgodovina.

Na Italijanskem so se menda tudi že stregli. Mislili so laški vojni hujskači pod vodstvom svojih podplačanih bajazov „la d'Annunzio“, da bodo našli vsled velikanskih bojev na severu našo mejo nepripravljeno in da bodo kar čez noč zasedli „neodrešene pokrajine“. Pa zdaj so že videli, da naši kanoni streljajo, da naši vojaki stražijo mejo. Vsi laški napadi ob skalnati meji koroški in tirolski so se izjalovili. In prvi veliki napad ene infanterijske divizije v smeri proti Gorici bil je od naše artiljerije krvavo zaduščen. K temu pridejo še uspehi na morju in v zraku. Ponos Italije, letalni stroj „Città di Ferrara“ bil je od naših letalcev sežgan in razstreljen. Po Benetkah pa so padale zopet avstrijske bombe. . . . Evviva la guerra!

Po daljšem odmoru pričele so se zopet manjše praske ob srbski meji. Črnogorci postopajo pri temu banditovski; ni čuda, saj je njihov kralj oče laške kraljice. Oblačijo se namreč ti črnogorski učenci Italije v avstrijske uniforme, da bi naše vojake prevarali. Sicer pa marširajo

Srbi tudi proti Albaniji; zasiguriti si hočejo jadransko obal, po kateri steguje izdajalska Italija svoje krepelje.

V ostalem je položaj na bojiščih povsod jako ugoden. Turki so dosegli na polotoku Gallipoli proti Angležem in Francozem izredno lepe uspehe. Nemške armade v Belgiji, Flandriji in na Francoskem pa so podobne nepremagljivi jekleni steni. Po vseh morjih nadaljujejo obenem nemški podmorski čolni svoje uničujoče delo.

V zadnjem času se je pričelo zopet mnogo govoriti o nevarnosti novih vojnih komplikacij na Balkanu, zlasti o nevarnosti vojne z Rumunsko. Doslej se o tej stvari ne more izreči nobene sodbe. Naravnega vzroka ni, da bi se Rumunija, še manj pa Bolgarija proti nam obrnila. Upajmo torej mirne rešitve. Sicer pa smo v tej velikanski borbi pokazali, da nas ne straši nobena nevarnost. Naj pride karkoli, — Bog in pravica sta na naši strani in zmaga mora tudi nam priti!

Zasedenje Przemysla.

Vojni poročevalec dunajskega lista „Arbeiter-Zeitung“ poroča: Radost prebivalstva Przemysla, ki je znašalo začasa ruskega gospodstva okoli 20.000 duš, je bila brezmejna. Moški in ženske so od sreče jokali. Mnogo vojakov je pri zopetnem prihodu videlo svoje in ne da se misliti nič bolj vznesenega, nič, kar bi s obojevnistvo Nemčije in Avstro-Ogrske bolj simboliziralo, kakor da so se v zavzetem mestu na pol pota srečali Bavarci in Avstrijci. Videti je bilo, da so se oficirji in vojaki objemali. Zvonenje zvonov je blagoslavljal to dan miru. V vseh cerkvah in sinagogah so se vršile zahvalne božje službe. Namestnik župana, ki je ostal v mestu, ko so Rusi župana siloma v Sibirijo od-

gnali, je pozdravil prvo patroljo zaveznikov z besedami, ki so izražale vročo zahvalo prebivalstva. Iz vseh hiš plapolajo zastave obeh monarhij. O načinu, kako so Rusi zapustili Przemysl, o številu vjetnikov in obsegu vojnega plena še ni nič znanega. Vsekakor pa plen gotovo ni majhen.

Nemško uradno poročilo o zavzetju Przemysla.

Wolffov urad poroča iz Berlina z dne 7. t. m.: Iz Velikega glavnega stana dobimo o padcu trdnjave Przemysl sledeče poročilo:

Ko je dne 2. maja ofenziva zvezancev na zapadnem Gališkem pričela, je pač malokdo mislil, da bodo že štiri tedne pozneje težki oblegovalni topovi zavezancev ogenj na Przemysl zapričeli. Dne 21. maja se je zdelo, da hočejo Rusi trdnjavo izprazniti. Vkljub temu so jo 8 dni pozneje krepko branili. General pl. Knaussl potisnil je linijo svojih bavarskih regimentov od severa sem bližje na trdnjavo. Ob 11. uri dopoldne pričele so težke baterije obstreljevanje fronte forov. Dne 31. popoldne ob 4. uri so težki topovi obmolknili. Obenem nastopila je infanterija — bavarski regimenti, en pruski regiment, en avstrijski oddelek strelcev — k naskoku. Uničenje utrd in izvidanih postojank trdnjave po težkem artiljerijskem ognju napravilo je na posadko tako hudi utis, da ni bila v stanu zoperstavljati se krepko nastopivši infanteriji. Posadka utrd ob 10 A, 11 A in 12 v kolikor ni ležala zasuta v razstreljenih kazematah, bežala je in zapustila vsa vojna orodja, med katerim se je nahajala velika množina najnovjših lahkih in težkih ruskih kanonov.

Dne 1. junija napravil je sovražnik s posameznimi bataljoni protinapade. Te napade se je brez težave zavrnilo. Težka artiljerija je premagala zdaj fore 10 in 12. Prvi pruski in-

fanterijski regiment št. 45 vzel je združeno z bavarškimi vojniki v naskoku dve vzhodno od for 11 stoječi šanci, ki ju je sovražnik hudo branil.

Dne 2. junija ob 12. uri opoldne vzel je v naskoku bavarski 22. infanterijski regiment for 10, v katerem je bilo vse od težke artiljerije zasuto. En bataljon Augusta-gardnega regimenta vzel je zvečer for 12. Utrdbe 10 B, 9 A in 9 B so se vdale. Zvečer so pričeli vojniki (nemškega) generala Knaussl napad v smeri mesta. Vas Zurawica in tam ležeče utrjene postojanke sovražnika bile so zavzete. Sovražnik se zdaj ni več branil. Tako so zamogli nemški vojniki, katerim je pozneje avstro-ogrška 4. kavaljerijska divizija sledila, dobro izvidano notranjo linijo forov zasesti in ob 3. uri jutraj, ko so še mnogoštevilno Rusov vjeli, v osvojenem mestu Przemysl vkorakati. Po obleganju le 4 dneh je trdnjava Przemysl zopet v roko zavezancev padla. Rusi pa so to trdnjavo brez uspeha več mesecev oblegovali.

12.000 osvobojenih ogrskih črnovojnikov v Przemyslu.

Listi poročajo: O številu v Przemyslu napravljenih vjetnikov in o velikem plenu manjka še podrobnejših poročil. Toliko pa je že dognano, da se je razun pri padcu trdnjave vjetih Rusov nahajalo v trdnjavi tudi 12—16.000 ogrskih črnovojnikov. Ti črnovojniki bili s marca meseca od Rusov vjeti, ki so jih potem za zemeljska dela v Przemyslu rabili. zdaj so osvobojeni in so se uvrstili zopet v naš 7. kor kot delavski oddelki.

Pol milijona ruskih izgub tekem petih tednov.

Uradna poročila pravijo: V bojih meseca maja vjele so pod avstro-ogrskim vrhovnim poveljstvom boreče se zvezane armade sledeče število Rusov:

Do 31. maja	268.869 mož
K temu pridejo še:	
severno Memela	24.700 "
pri Savih	500 "
pri Stryju	12.175 "
na Pruthu	900 "
pri Szawdyniki	3.650 "
pri Dnjestrju	10.900 "
pri Przemyslu	30.000 "

Skupno število (konec maja do 6. junija) 351.694 mož

Od začetka meseca maja do 6. junija se je torej glasom uradnih poročil zveznih generalštabov na raznih bojiščih v vojni proti Rusiji med Vzhodnim morjem in Pruthom vjelo 351.694 Rusov. Ako se število mrtvih, ranjenih in izgubljenih tudi najmanjše vzame, je vendar gotovo, da so Rusi v komaj petih tednih več kot 500.000 mož, to je torej pol milijona izgubili. Čeprav je Rusija velikanska, — izguba pol milijona vojakov v 11. mesecu vojne in po naj-

krvavejših bitkah svetovne zgodovine je gotovo tudi zanjo usodepolnega pomena.

Avstrijsko poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 7. junija. Uradno se danes opoldne razglša:

Rusko bojišče. Po težkem porazu pri Przemyslu porabilo je rusko armadno vodstvo v zadnjih dneh hude napore proti našim postojankam na Pruth-liniji, da predre tukaj s silo. Zlasti proti prostoru Kolomea-Delatyn vrgel je sovražnik vedno nove množice v bitko.

Medtem ko so se vsi ti poskusi na trdni hrabrosti armade generala pl. Pfanzer-Baltin pod velikimi izgubami Rusov izjalovili, bližale so se od zapada pod poveljstvom generala pl. Linsingen stoječe zvezane bojne moči. Včeraj so vzele Kalucz, pokrajino severno tega mesta in visočine na levem bregu Dnjestra severno Jurawna. Med Nadworno, Bistrice in Lomnico so se pridružili naši vojniki napadu.

Boji vzhodno Przemysla in Jaroslava trajajo naprej. Severno Mosciske moral se je sovražnik na Czerniawo umakniti. Posamezni slabotni protinapadi Rusov so se ponesrečili.

Pri Przemyslu padlo je od 1. junija sem 33.805 sovražnikov vroke zmagovalcev.

Italijansko bojišče. V tirolski obmejni pokrajini učinkovala je naša artiljerija z vidnim uspehom.

Ob koroški meji vzhodno prelaza Plöckena pridobili so naši vojniki včeraj Freikofel, katerega je sovražnik preje zavzel.

V pokrajini Krna se bojuje nadalje. Italijani so morali Krn zapustiti. Ob Soči se pomika sovražnik deloma bližje.

Balkansko bojišče. Na balkanskem bojišču vlada mir, razven posameznih prask ob meji.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 7. junija (W.-B.) Iz Velikega glavnega stana se danes poroča: Vzhodno bojišče. Na vzhodu Loreto-visočine ponovili so Francozi v popoldanskih in večernih urah svoje napade, ki pa so se v našem ognju popolnoma izjalovili. Nadaljni napadalni poskusi ponoči bili so v kafi zadržani.

Jugo-vzhodno Hebuterne (vzhodno

Douleusa) napadel je sovražnik danes zjutri brezuspešno. Boj tam še ni končan.

Nadaljni francoski napad severno-zapadno Moulus-Sous-Touventa (severno-zapadno Soissons) se je večinoma takoj zavrnil; le na enem mestu došel je do naših najprednejših jarkov, za katere se še bojuje. Naša postojanka pri Vauquoisu južno vzhodno Varennesa bila je včeraj zvečer napadena. Vkljub porabi požigalnih bomb, ki preplavile naše jarke z lahko gorečo tekočino, se Francozom ni posrečilo, vsiliti v našo postojanko. S težkimi izgubami vrnili se je sovražnik v svoje jarke nazaj.

Vzhodno bojišče. Severno Kuršchany prisilila je naša kavaljerija prehod čez reko Windau in je sunila v južno-vzhodno smeri naprej.

Južno-vzhodno Kurtowianja in pokrajini vzhodno Sawdynika napravila naša ofenziva lepe napredke; nadaljnjih 3.340 vjetnikov in 10 strojnih pušk ostalo je v naših rokah.

Južno reke Memel bil je breg do linije Tolausie-Sapiczyszki od sovražnika očiščen.

Južno-vzhodno bojišče. Pri belih jih okoli Przemysla napravilo so 33.805 vjetnikov.

Vzhodno Przemysla nadaljevali so zvezani vojniki svoje boje uspešno in so vrgli sovražnika severno-zapadno Mosciske nazaj na Wiznijo.

Deli armade generala pl. Linsingen s pri Jurwanu reko Dnjester prekoračili in visočine na severno-vzhodnem bregu v naskok sin zavzeli. Bolj južno doseglo je zasledovanje linije Nowica-Kalusz-Tomaszowce. Plej južni narastel je tukaj nad 13.000 vjetil.

Najvišje armadno vodstvo.

Avstrijsko poročilo od torika.

K.-B. Dunaj, 8. junija. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. V pokrajini Pruth in Dnjestra so zvezani vojniki včeraj sv napad čez Lauczyn, Radworno in Kalucz nadaljevali, potisnili sovražnika nazaj proti Stanislavu in Haliczu, se razširili na levem bregu Dnjestra vzhodno in severno Jurawna in so zopet 6.200 Rusov vjeli. Drugače je položaj na severu nespremenjen.

Italijansko bojišče. Na Primorskem pripravljajo sovražnik očividno splošno napad na naše postojanke ob Soči. Njegovi dosednji posamezni napadi pri Gradski in Sagradu bili so krvavo zavrnjeni.

V koroškem in tirolskem obmejnem okraju traja brezuspešni artiljerijski ogenj Italijanov naprej.

Bojne pesmi.

IV.

Zdaj naj vihar ves svet podre,
zdrobi v prah,
in božja jeza naj vsplamti:
prokleti Lah!

Na prsih gađa smo redili
kot brat in brat,
a ni se sramoval in šel
nas je prodal.

In kakor Judaž za zlato
poljub nam dal —
a kakor Judaž bo na veke
v sramoti stal!

In naša jeza, naša sveta
zdrobi ga v prah —
gorje, gorje ti izdajalec,
prokleti Lah!

V.

Klink, klink
zapoje kosa v travi;
in zore prvi žarki
se kopljejo že v rosi
in srce tiho moli
v božanski tej lepoti . . .

Oj kosa, kosa,
razširjaš smrt,
podiraš rožic nežne vrste
in vstvarjaš le življenje zopet
in si potrebna!

Oj domovina, travnik lep,
kdo bo kosil, kdo bo moril?
že vidim padati glave,
grobovi se odpirajo
in mlada trupa padajo
v potokih krvi . . .

Klink, klink,
zapoje kosa,
zapoje tebi, domovina . . .

VI.

Najgrša zver,
pol tiča in pol miši,
je netoper.

Najhujša zver
pa je vampir,
ki kri sesa,
zahrbtno te napada
in srce ti prebada . . .

Ti pa si netopir, vampir,
oboje v eni si osebi!
Ti goljufaj
in kri sesaš,
nam jemlješ kruh,
ti oderuh,
obogatuješ se v tej bedi,
na domovine ubogi gredi!

Ej, patrijot ti iz papirja,
poglej v zrcalo se:
tam vidiš netopirja,
tam vidiš vampirja,
in gnus obide te . . .

oddelek alpini, ki je zasedel Monte Piano (južno Landra), bil je od naših vojakov pre-poden.

V pokrajini Ala trpijo pod plenjenjem Garibaldincev.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 8. junija (W.B.). Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na vzhodu Loretto-visočine se je ponesrečil sovražni napad popolnoma. Nadaljnih napadov Francozi niso poskusili. Tudi južno Neuville smo neki sovražni napad z artiljerijskim ognjem zavrnili. Južno-vzhodno Hebuterne traja boj še naprej. Napad severno-zapadno Soissons smo z našim protinapadom ustavili. Pri Ville aux Bois imel je sovražnik pri nekem brezuspešnem poskusu, da pridobi svoje, maja meseca izgubljene postojanke nazaj, velike izgube. Pri Donai uničili smo neki sovražni letalni stroj.

Vzhodno bojišče. Naše napadalno gibanje v pokrajini Schauten in vzhodno Dubisse napreduje.

Južno-zapadno Plozka smo sovražnikov letalni bojni stroj prisilili do izkrcanja in zaplenili.

Jugo-vzhodno bojišče. Vzhodno Przemyśla je položaj v splošnem nespremenjen. Število od armade Mackensen od 1. junija vjetih Rusov znaša čez 20.000 mož.

Na visočinah pri Nowoszyń, severno-vzhodno Jurawna so vojak generala pl. Linsingen sovražnika na novo premagali. Zasedovanje prišlo je do linije Bukaczowce južno od Hrehorow-južno od Molodynce.

Južno Dnjestr smo Siwka oddelek prekorčili in dosegli Myslow (vzhodno Kalucza), Wojnilow, Seredne ter Koldziejow.

Plen tega dneva znaša 3.200 vjetih, 1 top in 12 strojnih pušk.

Najvišje armadno vodstvo.

Avstrijsko poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 9. junija. Uradno se danes popoldne razglša:

Rusko bojišče. Južno Dnjestr izgubili so Rusi zopet zemlje. Pod mnogimi zasledovalnimi boji zmagovito prodirajoče dosegli so zavezanci včeraj severno Kolomeje linijo Kulaczowca-Korsow, pridobili visočine Ottynia, zavzeli zvečer Stanislaw in vsilili naprej proti Haliczu. Ta dan smo vjeli 5.570 Rusov.

Na ostali fronti v Galiciji in na Poljskem se ni nič bistvenega zgodilo.

Italijansko-bojišče. Prvi večji napad sovražnika, zapričet včeraj popoldne v bližini moči ene infanterijske divizije proti mostu pri Gorici, bil je pod težkimi izgubami Italijanov odbit. Italijani so v artiljerijskem ognju nazaj hiteli in so morali več topov pustiti. Isto usodo imeli so sovražnikov napadi pri Gradiški in Monfalconu.

Boji na koroški meji vzhodno prelaza Plöcken in obojestranski topovski ogenj v okrožju naših koroških in tirolskih utrdb traja nadalje.

Balkansko bojišče. Ob srbski meji so se vršile tu in tam manjše praske. Pri Korito smo razpršili neko črnogorsko bando v avstro-ogrskih uniformah.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Prvi spopadi z Lahi.

Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Prvi spopadi na naši južno-zahodni bojni črti nas nadajajo z zaupanjem in z veselimi upi. Ne odločuje število, marveč kakovost vojakov. Pravi izgled srčnosti, drznosti in podjetnosti je bil neki obmejni boj pri Caprile dne 26. majnika. Iz Caprile se je zanesljivo poročalo, da se pomikajo italijanske čete v dolini Sottoguda. Oberlajtnant Emil Zeyer polka deželnih strelcev v Innichenu je zato sklenil, da plane čez mejo in se tako prepriča, kakšen je položaj. Zeyerjev oddelek, 70 deželnih strelcev z dvema strojnima puškama, je ob priletu teme, dobro zavarovan opazoval severno od Caprile velik materijalni transport na cesti Caprile-Sottoguda. Dve italijanski infanterijski kompaniji sta se medtem nastanili v štirih škednjih v Caprile. Italijani so postavili puške v piramide in odložili ostalo pri cerkvi. Straže so postavili le pri vходу v kraj. Oberlajtnant Zeyer je nato sklenil, da napade sovražnika s strojnima puškama na 900 korakov. Eno strojno puško so namerili na škednje, drugo pa na trg; nato so sovražnika alarmirali s strelom. Italijani so tekli iz škednja k puškam; naše strojne puške pa so pričele kositi. Italijanov je veliko padlo mrtvih in ranjenih. Obe kompaniji sta bežali v največjem neredu in brez orožja. Oberlajtnant Zeyer je s tem prese-netljivim napadom dosegel svoj namen in poizvedel, kaj da namerava sovražnik. Vračal se je zato v svoje prejšnje postojanke. Neka sovražna infanterijska kompanija mu je blizu neke vasi že na avstrijskih tleh poskušala preprečiti umikanje, a brez uspeha. Z izgubo 5 mož se je oddelek z obema strojnima puškama srečno prebil skozi. Strojnopuška mojskra Funkhanser in Hopfgartner sta se odlično obnašala. Predlagana sta s poveljnikom oberlajtnantom Zeyerjem v Najvišje odlikovanje. Mirno se lahko pripusti takim možem obrambo naše jugo-zapadne meje. Vrlji Tirolci se veselijo srečnega svojega prvega uspeha, ki mu kmalu slede drugi.

Uspešni napad na Italijane.

K.-B. Dunaj, 6. junija. Na južno-zapadnem bojišču posrečilo se je nekemu malemu oddelku naših vojakov dne 2. t. m. v bližini Flitscha, da pade sovražniku neopaženo v hrbet in mu prizadene veliko škodo. Sovražni trdn, neki poljski tabor in stražnica, brčkone tudi provijantni tabor se je pri temu obstreljevalo. Sovražnik je imel 50 mrtvih in je prišel v veliko zmešnjavo. Pač so prihajale od vseh strani nove moči sovražnikov, ali naš oddelek se je zamogel v kljub veliki premoči pravočasno in v polnem redu nazaj potegniti.

Sovražna mornarica v Dalmaciji.

K.-B. Dunaj, 7. t. m. Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Dne 5. junija prišlo je nekaj italijanskih križark in razruševalcev v dalmatinska morja. Cilj sovražnikovega podjetja bilo je obstreljevanje železnice pri Mihonice ter posameznih svetilnikov na otokih Lissa, Lagosta ter Cacca. Obstreljevani objekti bili so le lahko poškodovani.

Italijanski letalni stroj „Città di Ferrara“ uničen.

K.-B. Dunaj, 8. junija. Uradno se razglša: Sovražnikov letalni stroj „Città di Ferrara“ bil je danes zjutraj ob 6. uri na vrnitvi od Reke od mornarskega letalnega stroja „L 48“, voditelj mornarski lajtnant Glasing, opazovalec mornarski kadet pl. Fritsch, južno-zapadno od Lussina obstreljevan, da je prišel goreti in bil uničen. Dva oficirja in pet mož je vjetih.

Mornariško poveljništvo.

Letalni stroj „Città di Ferrara“ se je opazil nad Reko (Fiume) in se je njegovo približevanje takoj na vse smeri poročalo. Vrgel je na Abbazio 8 bomb, pa ni zadel fabrike, katero je hotel zadeti. Naši so pričeli takoj s zasledovanjem. Eden naših letalnih strojev se je dvignil višje nad sovražnikom in je vrgel nanj patrono, ki je „Città di Ferrara“ z veliko silo zadela. Zgodila se je velikanska razstrelba in dvignil se je strašni plamen. Sovražni letalni stroj bil je v sredi pretrgan in goreči kosi padli so v globočino.

Letalni stroj „Città di Ferrara“ bil je ponos Italije. Bil je največji italijanski stroj, v katerega so stavili veliko upov. Razven uničene imajo Italijani le še par manjših letalnih strojev, ki se ne morejo daleč voziti. Zato je to uničenje „Città di Ferrara“ tudi v vojaškem oziru velikega pomena. Gorje izdajalcu!

Zopetni napad naših letalnih strojev na Benetke.

K.-B. Dunaj, 8. junija. Uradno se razglša:

Mornariški letalni stroj „L 47“, voditelj fregatni lajtnant Banfield, opazovalec mornariški kadet pl. Strobel je danes zjutraj Benetke, in sicer balonsko poslopje Murano-Compalta ter sovražnikove razruševalce uspešno z bombami obmetaval ter nekaj požarov napravil, taborišča in strojne puške obstreljeval.

Mornariško poveljništvo.

Uspešni napadi nemških mornarskih letalnih strojev.

K.-B. Berlin, 15. junija. Wolff-pisarna poroča uradno:

Dne 4. junija je neki nemški podmorski čoln neko rusko minsko križarko Amur-razreda pri Baltisch-Porthu potopil.

V noči od 4. na 5. junija izvršili so nemški mornarski letalni stroji napade na utrjeni Humbert-izliv in na angleško mornarično postojanko Harwich. Pristanške naprave v Harwichu so bile izdatno in z dobrim uspehom z bombami obmetane. Mnogo močnih požarov in razstrelb, med njimi zlasti močne razstrelbe neke plinske shrambe ali oljnatega tanka se je opazovalo. Nadalje se je obmetavalo z bombami neko železniško postajo. Naši (nemški) letalni stroji bili so od topov na suhem in na parnikih obstreljevani, pa ne zadeti. Vrnili so se nepoškodovani.

(To je zopet eden tistih pogumnih napadov nemških letalnih strojev na srce Anglije, ki povzročajo po vsem Angleškem tako veliko groze in strahu. Vsa obrambena sredstva Angležev ne pomagajo čez hrabre čine nemških junakov! Op ur.)

Nemški cesar v avstrijskem glavnem stanu.

K.-B. Dunaj, 4. junija. Iz vojnega poročevalskega stana se javlja: Njegovo Velikanstvo nemški cesar se je danes z avtomobilom pripeljal v stan c. in kr. vrhovnega armadnega poveljstva, da Njegovi c. in kr. Visokosti presvitlему gospodu maršalu nadvojvodu Frideriku k visokoistega današnjemu rojstnemu dnevu, kakor tudi povodom osvojitve Przemysla osebno prinese najpriširnejše čestitke. Pri obedu je nemški cesar dvignil čašo na slavo pomembnega najnovjšega uspeha zavezniških čet in osebnosti zmagovitega maršala. Ob prihodu in odhodu je po mestnih cestah v trumah zbrano prebivalstvo radostno pozdravljalo Njegovo Velikanstvo.

Kaj bo z Rumunijo?

O tem vprašanju piše cenzurirani „Kärntner Tagblatt“ med drugim sledeče: Ves svet gleda zdaj v Bukarešt, kakor je tedne in mesece gledal v Rim. Proti nam vojuječe države bodo v Rumuniji do skrajnosti izrabile vse sile zlata in pregovarjanja, vsa človeška in financijalna razmerja, kakor so to mesece dolgo delali v Italiji. Rumunija ima torej sedaj vloga,

v kateri se je smela dopadati Italija skozi deset mesecev. Ali bo Rumunija igrala vlogo natančno tako, kakor jo je igrala Italija? To vprašanje si stavijo zdaj brez dvoma vsak dan v Londonu in Parizu, v Petersburgu, Rimu, Nišu in Cettinju z isto napeto razburjenostjo.

Rumunija ni zaveznica Avstrije in ni zaveznica Nemčije. Tudi ni zaveznica Rusije, Francije ali Italije. Kakor zagotavljajo njeni državniki, je Rumunija danes še prosta in ima svobodno roko za odločitve v tej ali oni smeri.

„Kärntner Tagblatt“ govori potem o intervencijonistih na Rumunskem in pravi: Rumunija je v drugem položaju nego Italija. Zagotovljena med Rusijo na severu in velikosrbskimi načrti na jugu, ne bo mogla Rumunija trajno pogrešati prijateljstva in opore sosednih držav. Močna Avstrija kot nasprotnik Rusije mora ostati želja rumunske politike. Vsak uspeh Avstrije proti Rusiji je posredno tudi uspeh Rumunije proti Rusiji. Rumunija mora želeti ruskih porazov. Kolikor mogoče oslabiljena Rusija mora biti v interesu Rumunije. Sicer se pa treba pri presojanju razmer na Balkanu vedno ozirati na to, da veliko vprašanje ne leži v Bukarešti, marveč v Sofiji.

Iz Stockholma se k temu vprašanju še poroča: „Novoje Wremja“ javlja baje iz avtoritativnega diplomatskega vira, da so rumunska pogajanja z ententno vstavljenja, ker zahteva Rumunija poleg Sibinje in Banata do Donave tudi Bukovino, potem odpoved donavske parobrodne konvencije in pa ureditev meje v Besarabiji. Diamanal se je sicer januarja dogovoril, da poseže Rumunija istočasno z Italijo v boj, sedaj pa Rumunija ne uboga, ker ni bila pravočasno obveščena. (Ta vest še ni uradno potrjena. Op. ur.)

Zastarelo angleško brodovje.

List „Extrabladet“ piše: „Največjo trpkost vzbuja med Angleži dejstvo, da njih zaupanje v mornarico ni bilo opravičeno. To silno angleško brodovje ednostavno ni napredovalo s časom; ono je zastarelo. Ko je prišla ura, da pokaže svojo silo in svojo moč, se nade niso uresničile. Nemci so vpeljali nov način vojskovanja, v primeri s katerim je še tako močno brodovje linijskih ladij in križark brez moči. Zelo res je, da je to, kar se danes godi na Angleškem, že začetek prvega odločilnega poraza, ki ga je doživelo angleško brodovje od časov kraljice Elizabete sem. Angleška mornarica je okostenela v formah, ki so bile dobre pred 30. leti, a danes ne veljajo več; kar je pokazala Nemčija. Nemčija je pokazala, da je 100 milijonov kron vredna bojna ladja le tako dolgo nekaj vredna, dokler leži v varni luki; kakor hitro pa se pokaže na morju, ni vredna nič več: zatorpedopodmorskega čolna je tistih 100 milijonov navadna razvalina. Zato je angleško brodovje mirno. Zato je Anglija danes le še po imenu „kraljica morja.“ Zato je Asquith likvidiral.

Kaj je na Balkanu?

„Kölnische Zeitung“ poroča: Politično obzorje na Balkanu se je v zadnjih dneh nekaj zjasnilo. Vzrok je, da imajo balkanske države, njih vladarji in njih vlade več časti, politične samostojnosti in neodvisnosti, nego italijanski kralj s svojo, od ulice odvisno vlado.

Upori v ruski mornarici.

Listi so pred kratkim poročali, da je ruski admiral Essen, poveljnik ruske mornarice v vzhodnem morju, hipoma umrl. Zdaj se zopet iz zanesljivih virov poroča, da je bil Essen od svojih lastnih vojakov umorjen. Med ruskimi mornarji je namreč že od nekdaj jako veliko proticarskih in anarhističnih elementov. Splošno se sodi, da so se zgodili zopet revolucionjski upori, katerih poročila seveda ruska vlada skrbno zatira. Sicer pa vre tudi po ostali Rusiji in gotovo se bode zopet pojavila velika revolucija, kakor jo je Rusija že po končani japonski vojni doživela.

Grški kralj bolan.

Grški kralj Konstatin je težko zbolel in se nahaja po neki operaciji še vedno v smrtni nevarnosti. Njegova smrt bi imela dalekosežne politične posledice, kajti kralj je vodil doslej jako pametno politiko in se ni dal od hujskačev naših sovražnikov zapeljati.

Amerika.

Zaradi potopljenja parnika „Lusitania“ po nemškem podmorskem čolnu so se pojavile gotove difference med nemško in severno-ameriško vlado. Angležem prijazni Amerikanci bi namreč najraje angleškemu zločincem na vse mogoče načine pomagali. Nemci pa naj bi se ne smeli braniti. V Ameriki pa je seveda tudi mnogo milijonov ljudi, ki se zgražajo nad Anglijo. Zdaj je odstopil ameriški zunanji minister Bryan, ki je bil eden najhujših nasprotikov Nemčije. Upati je vsled tega, da se bode tudi tukaj politično obzorje zjasnilo.

Uničene vojne ladje.

Velike mornarice so v tem deset mesecev trajajočem borenju že izginile v oceanih. Vsak teden zabeležujejo poročila nove izgube. V zadnjem času se posebno večajo te izgube pred Dardanelami, kjer skušata priti angleško in francosko brodovje skozi Dardanele do Carigrada. Doslej so izgubili tam Angleži in Francozi osem velikih bojnih ladij izgub manjših ladij pa večkrat ni mogoče dognati, ker poročajo nasprotniki o izgubah le takrat, če jih ne morejo vtajiti.

V naslednjem podajemo pregled izgub ladij, kolikor to mogoče, pravimo pa obenem, da to poročilo ni popolno, ker jako mnogo izgub zamolče. Tako na primer nista v poročilu omenjeni obe angleški bojni križarki, ki sta se potopili v bitki pri Bergenu v Severnem morju, kjer se je angleško brodovje pomotoma med seboj obstreljevalo. Poročila pa tudi molče o drugih izgubah v Severnem morju, na francoskem obrežju, v Adriji kakor tudi pred Dardanelami. Šele po letih ali pa sploh ne, bo svet izvedel o njih.

Naše poročilo seza do izgube ladje „Agamemnon“ dne 28. maja, ki se je najbrže na potu v pristanišče, še preden so ga popravili, potopil kakor „Gaulois“.

Anglija je po teh poročilih izgubila: 13 oklopnih, 9 križark, torej 22 velikih ladij, 12 torpedovk, 6 podmorskih čolnov, 6 pomožnih križark in 3 druge ladje, skupaj 49 ladij. Francija je izgubila 3 oklopne križarke, 5 torpedovk, 1 podmorski čoln, 1 pomožno križarko, skupaj 10 vojnih ladij. Razentega sta izgubili obe mornarici pred Dardanelami 4 torpedovke. Rusija je doslej izgubila: 3 oklopne križarke, 1 križarko, 2 torpedovki, 1 pomožno križarko, 2 drugi ladji, skupaj 9 vojnih ladij. Japonska je izgubila: 1 oklopno križarko, 1 križarko, 1 torpedovko, skupaj 3 vojne ladje. Nemčija je izgubila: 4 oklopne križarke, 10 križark, 8 torpedovk, 5 podmorskih čolnov, 3 pomožne križarke, 1 drugo pomožno ladjo, skupaj 31 ladij. Avstro-Ogrska je izgubila: 2 križarki (Zento in Elizabeta), 1 topniški čoln, skupaj 3 vojne ladje. Turčija je izgubila: 1 oklopno križarko, 1 križarko, 2 torpedovki, skupaj 4 vojne ladje.

Celotne izgube sovražnih dežel znašajo 20 oklopnih križark, 11 križark, 24 torpedovk, 7 podmorskih čolnov, 8 pomožnih križark, 7 drugih ladij, skupaj 77 vojnih ladij. Zaveznice Nemčija, Avstro-Ogrska in Turčija so pa izgubile 7 oklopnih križark, 11 križark, 11 torpedovk, 5 podmorskih čolnov, 3 pomožne križarke, 1 drugačo ladjo, skupaj 38 ladij.

Nasprotniki so izgubili torej še enkrat več ladij kakor zaveznice po dosedaj znanih izgubah. Resnične izgube so pa mnogo večje. V tem poročilu so vštete samo tiste ladje, ki so se res potopile, poškodovane ladje ne šteje to poročilo. Naravno je pa, da so nemške križarke, ki so šle ob začetku vojne na morje, da bi ovirale sovražno trgovino, bile vse uničene, kar ni prav nič čudnega. Premoči se niso mogle upirati in tudi niso imele nobenih pristanišč, kjer bi se

preskrbljevale s potrebščinami. Ako bi ne bil bolj te neugodnosti, bi bila nemška mornarica izgubila še mnogo manj ladij.

Se bolj razvidne so pa izgube sovražnih ladij, če primerjamo njih vsebino v tonah. Izg. A. P. bile so: Anglija 49 vojnih ladij z več neg F. D. 277.000 tonami, Francija 10 vojnih ladij z več nego 38.000 tonami (obe državi še razentega). Turčija 9 vojnih ladij z 2000 tonami, Rusija 9 vojnih ladij z 24.500 tonami, Japonska 3 vojne ladje s 13.300 tonami, skupaj 77 vojnih ladij z najmanj 355.300 tonami.

V primeri s temi izgubami pa znašajo izgube Nemčije: 31 vojnih ladij s 84.300 tonami, Turčije 4 vojne ladje s 13.000 tonami, Avstro-Ogrske 3 vojne ladje s 8700 tonami, skupaj 38 ladij s 106.000 tonami. Izguba sovražnih velikih bojnih ladij je mnogo večja, teža v tonah pa 3½ krat večja; izgubili so 20 oklopnih križark, zaveznice pa le 7.

Tudi mrtvih so imeli sovražniki mnogo več. Brez žrtev v posameznih bojih, se je z ladjam potopilo ljudi: na angleških ladjah 10.300 na francoskih 1500, na ruskih 1436, na japonski 300, na drugih angleških vodnih vozilih 120, skupaj 13.656 mrtvih. Nemčija je izgubila s potopljenimi ladjami 5000, Avstrija 330, Turčija 150 mož, skupaj 5480 mož.

Celoten pregled je torej: Sovražniki so izgubili 77 vojnih ladij, od teh 31 križark s 355.000 tonami in 13.656 človeških žrtvami. Zavezniki pa so izgubili 38 vojnih ladij, od teh je 38 križark s 106.000 tonami in 5480 človeških žrtevami.

V teh desetih mesecih, kolikor znano, so bili potopili 115 vojnih ladij s 461.000 tonami lastne vsebine in 19.000 človeških žrtvami. Grozna številka so to, ki nam predočujejo grozote ponje le morske vojne. Poročila pa ne navajajo izgub s trgovskih ladij in dotičnih človeških žrtev. Koljeleko vrednosti je potopljenih v globočini morja okoli tega ne bo nikoli nihče dognal. Dosedanja grozovita vojna je uničila cela brodovja.

Pisma iz bojnega polja.

(Izvirni dopisi.)

Kako so kozaki jahali drevje namesto konj.

Pozdravljen, dragi „Štajero“, kakor tudi bori vsi njegovi udje in bralci. Veliko ste že slišali o in brali od težkih poljskih topničarjev iz bojni; nega polja. Danes 1. junija pa se enkrat oglasi simo tudi mi, nova baterija „Minenwerfer“. Tudi baterija je že ustanovljena od meseca januarja. Štajer že ta mesec je imela lepe uspehe. Naši „geschützti“ so majhni; ali „mina“, ki se jo položimo v cev, je tako močna, da je grozno za gledati, kajler eksplozija. Pri tem nanovo iznajdenem kabovnonu so pristavljeni fantje od 77. pešpolka. Nadvojstavimo se po globoko skopanih jamah. Marsikateri si pride ogledat ta novi „geschützti“. Tudi nebolj v nevarnosti smo, kakor drugi topničarji, giker naši topovi ne nesejo tako daleč in moramo stljiti biti torej bližje. Ali kako debelo in preplašenel sle je gledal Rus iz svojih jarkov, ko smo mu preslimvič poslali svoje „mine“.

Enkrat se prigodi, da nas ponoči napadejepehdivij kozaki. Takoj to opazi naš poveljnik in senjenam ukaže, da izpustimo par strelor, ker savičnam kozaki bližajo. Urno planemo pokonci in iz hitro primemo vsak svoje delo. Spustimo osem dni strelor. Pri devetem strelu pa nam ostane „mi Brenna“ v roru in raznese ves „geschützti“ na drobna zdrkosce. Seveda nas bi bilo lahko ubilo vse; pažja v k sreči se ni drugzega naredilo, nego lahko jeli. Nranilo Franca Potnika. Vsem drugim se njatelnič hudega zgodilo. Takoj naznanimo našemtri i poročniku to hudo nesrečo. Ko pride naš potanoročnik in gre gledat, vidi veliko koscev mesa obupod tistih kozakov in njih konjev. Poročnik nasu opohvali, da smo tako dobro delali. Tudi nas jago, tako veselilo, da smo se kar smejali in šalileminigovoreč: zdaj pa kozaki jahate drevje in klatilidilipo njem s svojimi dolgimi sulicami.

Tako smo mi „na velikem glasu“, kajtjih vsak govori: To so fantje „minenwerferji“! — oravi Živimo tako, kakor je navada v vojski, včasihja v posrednje, včasih pa prokleto slabo. Pa korajžnor srce imamo, nikoli ne scagamo, če nimamo jestem pa stradamo. Tudi si večkrat kakšno zapojemo, jersk veselo ali pa žalostno, kakoršni so ravno časi. Ob

si ne bilo Najbolj nas tolažijo pesmice od naših ljubic, na
rica izgu-katere se v duhu spominjamo.

Ob sklepu pisma pošiljamo Vam veliko po-
sovrážnihdravov tukaj podpisani:

ah. Izgu- A. Prung, F. Žnidarič, J. Gamze,
več nego F. Divjak, J. Mesarec, F. Potnik
idij z večin več drugih.

zentega 6. — Tukaj iz tistega kraja, kjer se zemlja s
h ladij skrjo napaja — naš veseli rojstni kraj, Bog
s 13 300 nam skoro vidit daj!

najmanj Tudi eno pesem smo zbrali od fantov „mi-
nenwerferjev“:

Lepših fantov ni na svet
kot je minenwerfer-regiment,
po beli cesti marširajo
in dolge marše delajo —
juhe, juhe,
veselo je moje srce!

Ko tja pod klanček pridejo,
sovrážnika zagledajo,
sovrážnik se nazaj poda,
nam fantom pa korajžo da!
Juhe, juhe,
veselo je moje srce!

Spisal infanterist Franc Potnik iz Te-
pine pri Konjicah na bojnem polju.

Razno.

Zopet veliko darilo našega cesarja. Presvitli
naš cesar daroval je avstrijskemu „Rdečemu
križu“ 100 000 kron, ogrskemu istotako 100 000
kron, bosansko-hercegovinskemu pa 40.000 kron
tonamiz lastne svoje blaginje.

Prebiranje 18-letnih na Štajerskem. Prebi-
zote po-anje leta 1897 rojenih črnovojniških obvezan-
izgubev se je tako-le določilo: Nadomestni okraj
ter. Ko-Belje: Dne 16. t. m. v mestu Celje; za celj-
ni morja, ko okolico od 16. do 21. t. m.; dne 22. t. m.
nja gro-Braslovčah; dne 24. t. m. v Trbov-
jah; dne 26. in 27. v Brežicah; dne 16.
17. v Slovenj-Gradcu; dne 19. v
lutomeru; dne 21. t. m. v mestu Ptuj;
od 21. do 23. za ptujsko okolico v Ptuj; dne
24. t. m. za ptujsko okolico v Rogatcu;
dne 26. v Konjicah. — Za nadomestni
okraj Maribor: dne 24. in 25. v mestu Ma-
kraj tudibor; od 19. do 23. t. m. za mariborsko
že slišaliko v Mariboru; dne 16. in 17. v Rad-
iz boj-goni; od 16. do 18. v Feldebachu; od 20.
rat ogla-21. v Deutschlandsbergu; od 23.
fer“. Tado 25. v Leibnitzu. — To prebiranje tiče
januarja na Štajerskem okoli 19 000 mož.

Cestitka povodom zavzetja Przemysla. Po-
jo položito dom krasnega zavzetja Przemysla poslal je
gledati, naš ministrski predsednik grof Stürgkh
nem ka-rhovnemu armadnemu poveljniku feldmaršalu
lka. Na-nadvojvodi Frideriku telegram, v katerem
Marsi-pod povzdignojčim vtisom novega slavnega čina
z“. Tudikrasne armade v svojem in v imenu vlade ve-
pničarji, zelo ginjen in s hvaležnim srcem sporoča izraze
moramo postljivega in iskrenega čestitanja. Nato je do-
plašeno pol sledeti brzojavni odgovor: „S ponosnim in
mu pr-seslim srcem se zahvaljujem Vaši ekscelenci in
bladi za prisrčne čestitke k zopetnemu sijajnemu
napadejo uspehu naših junaških armad, ki bode z nav-
eljnik in lušenjem in pomnoženo silo pripomogle naši
ker se pravični stvari do zmage“.

Iz ruskega jetništva Skobelev prišlo je
no osem dni poročilo od Franca Gollob, posestnika
ne „mi-z Brengova. Piše med drugim: „Ljuba žena,
i drobni zdravju sem slabem, pa jaz zaupam, ako bo
vse; pa po-voja volja, si bomo na tem svetu še roke po-
lahko je dali. Mnogo pozdravov s tresočo roko na vse
mi se ni prijatelj, posebno tebi, ljuba žena, otrokom,
našem mestu in domačim.“ Zgoraj nad pisavo stoji malo
naš po-pisano: „Nahajam se v Aziji.“ — Bila je žena
v mesu že obupana, ker od 18. decembra ni bilo več
nik nas glaslo od moža. Tudi izvedeti ni bilo časi
i nas je drugo, kakor njegovi tovariši so povedali, da je
in šalili, preminil na sveti večer, a drugo nihče ni vedel.
na klatili bodili so, da že počiva v tuji zemlji. Lahko si
ni mislilo sedaj ženo veselje pri sprejemu nje-
“, kajti ovih vrstic, ktere je še-le 12. majnika sprejela,
ji!“ — Ikoravno je pismo bilo že 8. februarja pisano.
včasih želja vseh nas prijateljev združena je z njegovo,
corajžno kakor s ženinom in otrokovo: Bog daj, da bi si
mo jesti tem vrlim možem skoraj v naši ljubi, mili
pojemo, štajerski domovini roke podali. Bog nas usliši!
no časi. Obesil se je v Beljaku 49-letni Johann

Ulbing. Bržkone se mu je vsled preoblega
vživanja opojnih pijač zmešalo.

Na polju časti kot junak domovine padel
je g. Engelbert Skorčič iz Mežice, ki je bil
nazadnje učitelj v Železni Kaplji. Komaj 23 let
star, žrtvoval je svoje življenje za cesarja.

Audience ogrskih voditeljev opozicije. Te
dni sprejel je naš cesar voditelje ogrske opozi-
cije grofa Andrassy, Apponyi in Zichy
v posebnih avdijencah. Ti voditelji so zaprosili
za avdijence, da razložijo vladarju svoja mnenja
o nekaterih političnih vprašanjih, o katerih z
ozirom na sedanje razmere niso hoteli v držav-
nem zboru javno govoriti. Od avdijence se je
malo izvedelo. Vsi pa pravijo, da izgleda naš
ljubljeni cesar izborni, da je resen, vendar pa
popolnoma prepričan o zmagi pravične naše
stvari.

Prepovedane slovenske čitanke. Hrvatski
listi poročajo, da je ministerstvo za poduk pre-
povedalo nadaljno rabo dosedanjih aprobiranih
slovenskih čitank za srednje šole. Profesorji bo-
dejo prihodnje šolsko leto predavali o slovenski
literaturi na podlagi cenzuriranih skript, ki jih
morajo sestaviti med počitnicami.

„Mir“, ki se imenjuje tudi glasilo koroških
Slovencev in ki se je iz znanih vzrokov v zad-
njih letih tiskal v Ljubljani, se je zdaj zopet v
Celovec preselil. Tiska ga zdaj klerikalna Mo-
horjeva tiskarna, medtem ko ga je v Ljubljani
tiskala Katoliška tiskarna.

Vojaške dobave. Vojno ministerstvo je že
v pozni jeseni leta 1914 izdalo naredbo, objavl-
ljeno v dnevnikih z dne 28. novembra 1914,
da je namreč pri bodočih oddajah večjih naročil
za armado na trdke in podjetja v kraljevstvih
in deželah, zastopanih v državnem zboru, po-
nudnikom naložiti strogo obveznost, obdržati si
navadno število svojih uslužbencev in jim tudi
ne znižati njihove plače, ker bi ne bili sicer
samo od nadaljnjih naročil izključeni, ampak bi
se lako tudi že oddana naročila stornirala. V
zadnjih mesecih pa je bilo slišati ponovne pri-
tožbe iz krogov zasebnih uslužbencev, da se
namreč mnogo večjih trdjk, ki so pri dobavah
vojnih potrebščin neposredno ali posredno ude-
ležene, za omenjene navedbe ne briga dosti in
da so zmanjšale število uslužbencev, oziroma jim
znižale plačo. Tako postopanje se mora v danih
razmerah označiti kot kršenje najnavednejših
socialnih dolžnosti. Valed tega je c. kr. mini-
sterstvo za notranje stvari vse politične deželne
oblasti na ta pojav opozorilo in jim naročilo, ga
po moči zatre. V ta namen je bilo zankazano
vsem političnim, okrajnim oblastem (okrajnim
glavarstvom, magistratom mest z lastnim statu-
tom), da naj v zvezi z vsemi organi, ki pridejo
v poštev, z vsemi sredstvi delujejo na to, da se
imenovana ministrska naredba kar natančneje
izpolnjuje. V slučaju, da bi ostal tak vpliv brez-
uspešen, naj se pritožbe prizadetih zasebnih
uslužbencev, ki naj se prijavijo pri okrajnih
oblastih, po dovršeni preiskavi predlože mini-
sterstvu za notranje stvari, da dobi isto razpre-
gled dotičnih trdjk.

Bolezni v srbski armadi. Stockholmski listi
poročajo, da se nahaja v srbski armadi okoli
37.000 bolnikov, med njimi 8000 na tifuzo obo-
lelih. To je za malo srbsko armado izredno ve-
liko število.

Kozakinje. Ruski listi poročajo, da je vsto-
pilo dvanaest mladih žensk med kozake. Pravijo,
da jim uniforma prav dobro stoji. Verujemo;
samo eno vprašanje je odprto: kako bodo te
kozakinje vporabljali ...

Umrl je v Celovcu bivši mestni blagajnik v
Velikovu in deželni poslanec g. Jožef Horner
v starosti 77 let. Pokojnik bil je svoj čas tudi
župan v Grebinju. N. p. v. m.

Obsojen oficir. „Zeit“ poroča iz Gradca:
Tukajšnje vojno sodišče obsodilo je bivšega po-
veljnika nadomestnega regimenta št. 8 v Sta-
nislavu podpolkovnika viteza Rutkovskega
radi trpinčenja vojakov in ponovljenja na tri
leta težke ječe, na degradiranje za stražmojstra
ter na izgubo plemstva. Njegov stražmojster
Semenko bil je istočasno obsojen na eno
leto ječe in na degradiranje za ulana.

Zanimive aretacije. „Hrvatske Novine“ po-
ročajo, da so aretirali v Brodu na Savi voditelja
pravske stranke, ki se zbira okoli lista „Hr-
vatska“, drja. Elegoviča, ki je bil svoj čas

tudi poslanec v hrvatskem saboru. Obenem so
zaprli tudi brodskega načelnika Benčevića
in magistratnega uradnika Kerdiča, vse tri
pa na zahtevo vojaške oblasti. Gre se najbrže
za goljufijo pri vojaških dobavah. Drugi zopet
trdijo, da se gre za špijonažo. Preiskava bode
že resnico dognala.

Dva prostovoljca iz cesarske hiše. 20-letni
nadvojvoda Rainer in 18-letni nadvojvoda
Leopold, oba sinova nadvojvode Leopolda
Salvatorja, sta se povodom vršečega se prebi-
ranja 18-letnih, od katerega sta kot člana ce-
sarske hiše oproščena, prostovoljno prijavila k
vstopu v armado in sicer k artiljeriji.

Obsojene belgijske žene. Kakor smo že po-
ročali, je bila soproga belgijskega justičnega mi-
nistra Corton de Wiarta zaradi nedovoljene ko-
respondence z njenim soprogom ter zaradi slič-
nih deliktov obsojena na 3 mesece, 13 dni ječe.
Sedaj pa je 16 letna grofica Jonge d' Ardey v
Bruslju na nekem boulevardu kar najnesramnejše
razžalila nekega nemškega častnika. Pri tem je
rabila izraze, ki kažejo njeno pomanjkanje vzgoje
in takta ter je bila obsojena na 3 mesece ječe.
Tudi stara mati grofice, ki se je aktivno udele-
ževala razžalitve, je bila istotako obsojena na
ječo. Menda bodo te kazni služile belgijskim
ženam v svarilo.

Legitimacije za potovanje na jugozapad
monarhije. K. ur. poroča: Civilne osebe se smejo
dopustiti k potovanju po železnici v južne kraje
le na podlagi rednih izkazil o osebi in identiteti,
in sicer velja to za kraje, ki leže južno od na-
slednjih postaj: Inomost (izključno), Schwarzach-
St. Vid (izključno), Zeitweg (izključno), Maribor
(izključno), Pragersko (vključno), Čakovec, Čsa-
katornja (vključno), Mura-Keresztur (vključno).
Črta Zeltweg-Selzthal-Bischofshofen-Wörgl-Ino-
most-Bregenz leži izven, črta Pragersko-Čakovec-
Barcs pa v ozemlju, za katero velja izkazilna
dolžnost. Izkazati se je mogoče: 1. s potnim
listom po naredbi celokupnega ministerstva z
dne 15. januarja 1915 ali po naredbi celokup-
nega ogrskega ministerstva z dne 16. januarja
leta 1915, ki je opremljen s fotografijo in ka-
teremu pristojna politična ali državna policijska
oblast doda opazko: „Veljavno tudi za potovanje
v ozemlju, ki so v območju južno-zapadne armade.
2. z legitimacijo s fotografijo za drž. ali dvorne
uslužbence, za državnoželezniške ali zasebne
uslužbence in njihove domače in 3. s posebno
legitimacijo, ki jo izda okrajno glavarstvo, ozi-
roma državna policijska oblast (kjer je državna
policija, izda legitimacijo ona, drugod okrajno
glavarstvo). K potovanju v območju utrjenih
krajev se smejo civilne osebe — ne glede na
one, ki so uradno poslani — v vojaške svrhe
ali v svrhe državne uprave dopustiti le tedaj,
ako se razen z gori označeno izkaznico izkažejo
še z legitimacijo dotičnega trdnjavskega povelj-
stva (vojnopristaniškega poveljstva). Civilne ose-
be, ki se v vojaške svrhe ali v svrhe državne
uprave uradno pošljejo v trdnjasko ozemlje,
morajo imeti s seboj odprto povelje kompetent-
nega vojaškega poveljstva, iz katerega je raz-
vidno obvestilo trdnjaskemu poveljstvu. V po-
jasnilu z navednim predpisano izkazilne dolžnosti
se dostavlja to-le: A) Potovanje v označenih
mejah, izvenšči črte vojnokolesarskega reda, ne
spada pod gori navedene pogoje. B) Gori naved-
eni potni listi ali druge legitimacije nikakor
ne opravičujejo, da bi kdo stopil na ožji opera-
cijski prostor (območje čet) armade na bojišču.
Za to veljajo v območju dotične armade vsako-
kratne vojnopolicijske odredbe. C) Osebam, ki
so znane in zanesljive in katerih poklic jih sili,
da se vsak dan peljejo preko meje uvodoma
označenega ozemlja, kakor sejmariji, nastavljeni
delavci itd., more okrajno glavarstvo (policijsko
ravnateljstvo) izdati legitimacije s 14-dnevno
veljavnostjo.

Žrtve vojne. K.-B. poroča: V Vidnu (Udine)
je bilo pripeljanih več civilnih vjetnikov, med
njimi žene, duhovniki, uradniki in posestniki,
ki jih Lahi hočejo obtožiti, češ da so baje kmet-
sko ljudstvo „hujskali“ na odpor proti Italia-
nom. Gotovo je, da jih bode slavno „popolo
romano“ tudi obsodilo in — pomorilo!

Poziv glede preskrbe vojnih in sanitetnih
psov. Svetovna vojna, v kateri, se mora boriti
naša domovina zoper celo vrsto sovrážnikov, zah-
teva vsled njenega obsega in taktike posebne

oskibe, in med to spada posebno v poraba psov. Prebivalstvo, ki je doslej v domoljubnem prizadevanju sledilo pozivu in preskrbelo sanitetne pse — lahko sedaj uvidi, da je njih požrtvovalnost rodila lepe sadove. Koliko brabrijh sinov naše domovine so te zveste živali rešile smrti, brezmejnih, nepotrebnih bolečin ali sramotnega vjetništva. Na tisoče naših brabrijh bojevnikov živi po ranitvi dalje, za svoji domovini izkazane žrtve imajo pravico, da jih rešimo njih bednega stanja. Poleg vporabe sanitetnih psov pridejo v poštev kot posebno važna vojna oskrba tudi vojni psi. Da se prepreči grozno delovanje plenilcev na bojišču itd., je vojna uprava začela uporabljati pse, katerih zatorej potrebuje še silno veliko. Končno zmago naše pravične stvari bomo dosegli, če bodo vsi sloji prebivalstva storili svojo dolžnost v splošno korist. Brezmejna je v vsakem oziru požrtvovalnost tudi onih, ki niso v vojni in na njih požrtvovalnost se obračamo s pozivom, da v to svrhu prepuste c. in kr. vojni upravi kolikor mogoče veliko psov. V prvi vrsti se ozira — ne glede na spol — na znane 4 pasme policijskih psov (Airedale Terrier, nemški ovčarski pes, Dobermanpinč in Rottweiler), pridejo po v poštev tudi pasme, ki so pripravne za čuvaje in cesebno varstvo. Psi bi se morali prepustiti vojni upravi brez vsake odškodnine; ako se povrne pes zdrav iz bojišča, preide potem zopet v last svojega gospodarja. Le v prav izrednih slučajih bi vojna uprava kupila psa. Vsa pismena vprašanja, prošnje, ponudbe in darila pa je treba nasloviti na: Generalsekretariat des österr.-ung. Polizei- und Kriegshundevereines, Wien, Kirchg. 41; tamkaj se na poprejšnja dobijo tudi ustmena pojasnila.

Darujte armadi vojna kukala! Avstrijski lovski klub na Dunaju razpošilja v sporazumu z vojnimi ministerstvom in vsemi strelskimi in lovskimi organizacijami oklic na prebivalstvo, v katerem prosa, da vsak, kdor ima, daruje armadi svoje daljnogled, vojna kukala, triederje, Zeissove aparate ali tudi dobra gledališka kukala. V vojni je mnogokrat uspeh odvisen od takih priprav, ki ostre vid, da se sovražnik pravočasno opazi in točno obstreljuje. Optični zavodi v sedanjem času pri najboljši volji ne morejo zadostiti ogromnim zahtevam, zato mora celokupno prebivalstvo priskočiti na pomoč, kar se je že zgodilo na Nemškem. Zlasti lovci imajo tu lepo priliko, da si pridobe hvalježno domovino. Navedene predmete je poslati osrednji zbiralnici: Österreichischer Jagdclub, Dunaj I, Opernring št. 5. Imena darovalcev se hvalježno objavijo. Oklic so podpisali: fcm. Aleksander vitez pl. Kroatin, vojni minister; Karol Knez Trauttmansdorff Weinsberg, Viljem grof Wurmbrand-Stuppach.

Zopet lep patriot! Iz Prage se poroča: Čevljarški mojster Vaclav Trak se je izročil deželnoobrambeni divizijski sodniji v Pleznu. Trak dodaval je erarju čevlje, katerih podplati so obstojali iz papirja. V to zadevo je sicer še par enakih poštenjakov zavtilih.

Tatvina. Trgovki Heleni Simoner v Beljaku ukradel je nekdo denarnico s 300 K denarja; pustila je denarnico pri odprtem oknu ležati.

3-letni otrok požigalec. V gospodarskem poslopu posestnice Aue Robing v Strassburgu na Koroškem nastal je ogenj, ki se je vkljub hitri pomoči tako bliskoma razširil, da je vso poslopje s krmo in kmetijskim orožjem zgorelo. Ogenj je povzročil neki 3-letni otrok, ki se je z užigalicami igral.

Dvojno presenečenje. Posestnik Anton Paul pri Rožku se je dal fotografirati. Odložil je pri temu suknjo, v kateri je imel denarnico z nad 250 K. To denarnico mu je nekdo zmaknil. Pozneje pa so denarnico našli skrito na nekem vozu v gospodarskem poslopu. Tat se bržkone ni čutil varnega in je denarnico tam skril, da bi pozneje ponjo prišel.

Cene sladkorja bi gotovi gospodje najraje zvišali, čeprav ima ubogo ljudstvo v teh časih gotovo že dovolj bremen za prenašati. Ker je pričelo v nekaterih krajih že sladkorja primanjkovati, se sladkorni baroni izgovarjajo na železnice. Pravijo, da v nekaterih deželah primanj-

kuje sladkorja zato, ker ga tovarne vsled pomankanja vagonov ne morejo razpošiljati. Nemški poslanec dr. Steinwender pa je v nekem članku v „Grazer Tagespost“ dokazal, da to ne odgovarja resnici. Pri nas je sladkor že itak dražji nego na Nemškem in sicer samo zato, ker fabrikantom dobiček nikdar ni dosti velik. A s temi pretirano visokimi svotami se hočejo sladkorni baroni zadovoljiti le do jeseni, tedaj pa hočejo cene zopet zvišati, to pa tudi za tiste milijone centov sladkorja, ki ga imajo fabrike že zdaj v zalogi. Dr. Steinwender zahteva, da naj se napravi državna sladkorna centrala in naj se cene sladkorju znižajo. Ta zahteva je povsem opravičena in se bode razven sladkornih baronov gotovo vsakdo z njo strinjal. Seveda, veliko vprašanje je, če bode tudi vlada o tej stvari kaj premišljevala in kaj storila!

Na Primorskem so prenehali izhajati sledeči listi: „Primorec“ v Gorici, „Piccolo“ v Trstu, „Naša Sloga“ in „Giornaleto“ v Pulju, „Pučki Prijatelj“ v Pazinu ter „Unione Nazionale“ v Poreču.

Lokalna železnica Slovenske Bistrice je te dni vstavela začasno svoj promet.

Ženska požarna bramba. Na Dobrni pri Celju so uresničili žensko požarno brambo, ki je tudi že pričela z vajami. Etnako so storili tudi že preje v raznih nemških krajih. Moški gasilci so ravno večinoma v vojski in zato je misel prav pametna, da se jih na ta način nadomešči.

Glede aretacij v Brodu na Savi se še poroča: „Hrvatska“ zatrjuje, da gre res za obsežno špijonažo v prilog Srbije „Hrvatska Obrana“ pa poroča: Aretirani so bili odpeljani v petrovaradinsko trdnjavo. Dr. Elegović je sprejel dosežaj z gotove strani do okoli 75 000 frankov. Celotno stvar je izdal neki brodski stražnik, ki je sam v zadevo zapleten, na ta način, da je v pijanosti na kolodvoru razne sumljive stvari govoril. — V Zagrebu se govori tudi to-le: Dr. Elegović in njegovi so od začetka vojne mnogo odličnih oseb denuncirali, češ da so srbofilni in da so izvršili razne zločine proti državi. Zaprtim so potem ponujali svojo pomoč, seveda za drag denar. O špijonaži sami se poroča, da je bil dr. Elegović v zvezi s Srbijo preko nekega bosanskega trgovca; po drugem viru pa je šel na roko srbskim vohunom, ki so se nahajali v samem Brodu. Cela afera povzroča mnogo razburjenosti.

Nemčija ne bode izstradana. V budgetnem odseku pruske zbornice je izjavil podpredsednik pruskega ministerstva, da je vprašanje preskrbe z žitom popolnoma rešeno. Nemčija bo imela ob novi žetvi še znatne rezerve iz tekočega leta.

Razpuščena društva. Dalmatinski listi poročajo, da je politična oblast v Zadru, Šibeniku in Dubrovniku razpustila vsa italijanska društva. Tudi tržaško namestništvo je predložilo vladi predlog, da se razpusti znano italijansko društvo „Lega Nazionale“.

Varnostne straže po občinah. Tatvine so zdaj v krajih, kjer je večina moških odšla v vojsko, na dnevnem redu. V mnogih krajih so predrzni tatovi že pokradli živila in druge reči. Okrajno glavarstvo v Mariboru je s posebnim odlokom opozorilo županstva, naj skrbijo, da se tam, kjer je potrebno, vpeljejo zopet občinske varnostne straže.

Novi izgredi proti Nemcem v Londonu. Iz Amsterdamu poročajo z dne 3. junija: Novi izgredi proti Nemcem v Londonu so bili najhujši v vzhodnjem delu mesta. Ljudstvo je porabilo napad „Zeppelinov“ kot povod, da je v Shore-ditchu celo vrsto trgovin oropalo. Mnogo trgovcev je bilo osebno napadenih in tako brutalno tepenih, da so se morali v lastno varstvo dati na nosilnicah prenesti na policijo, kjer so jim nudili zdravniško pomoč. Kmalu po polnoči so napadli razgrajati mesnice na cesti Hoxton. Možje, žene in otroci so vdrl v neko prodajalno, potegnili mesarja iz postelje ter ga na cesti pretepavali. Samo pravočasni nastop policije ga je rešil hujšega. Takoj nato so prišle druge mesnice, pekarije in druge trgovine v isti cesti na vrsto. V neki trgovini so roparji pobrali iz blagajne za 280 mark papirnatega in drugega denarja. Več oseb je bilo aretiranih. „Daily Express“ konstatira z žalostjo, da je bila druhal malo

izbirčna in je oropala tudi trgovine židov ruske Poljske. Ko so se nemiri tukaj že poleje, je dospelo vojaštvo in pomnožena policija strazi po dnevi po ulicah. Slični izgredi so vršili tudi v mestnem delu Stokenewington. se je pred policijskim sodiščem v Oldstreet šila razprava proti enemu takemu roparju, ki je dospel vest, da je bila dotična prodajalna napadena in temeljito izpraznjena.

Sladko mrvice
kupuje v vsaki množini M. Blaschitz, gostilna Ptuj, živinsko sejmišče.

Mladiči!
Pokažite svoje navdosenje za cesarja domovino in stopite v vrste
c. k. prostovoljnih strelcev
Naznanila sprejema poveljništvo c. kr. strelcev v Ptuj, rotovž, I. nadstr.

V znamenju zmage zlate klase!

Dan zahvale po zmagovitem odvrnjenju prva za lakote.

Bl je satanski naklep naših sovražnikov, kar se je pred kratkim pridružila z grdim izdajstvom naša zaveznica Italija, nas izstradati, ker se posrečilo nas poraziti na bojišču.

Prišlo pa je drugače!
Kakor so v neslišnem zmagovitem navalu naša zavezane nemške armade prodirle proti močnemu ruskemu sovražniku in zopet razvile svoj zmagoviti por nad trdnjavo Przemysl, ravno tako uničeno je sramotno početje nas izstradati, žene in otroke iz smrti vsled lakote. Domoljubnemu prebivalstvu in njenim odredbam imamo zahvaliti, da smo najtežje že prestali ter stojimo pred novo žetvijo, ki nam kaže Bog da, z najboljše blagoslovom.

Ta čas žetve, ki naznanja gospodarsko zmago našim sovražnikom, hočemo s hvalnim srcem v znamenju zmage zlate klase slaviti in v celi državi prireditvami izraziti veselo zahvalo nad našo gospodarsko zmago.

Dan zlate klase je namenjava za 2. porabo lovico mesca julija in bo v kratkem določen. Ta dan nas pa naj tudi opominja, da se spojujemo od njamo pridnih Štajercov, pred vsem gojenja gospodarskega položaja štajerskega kmetijstva ki je i na bojevar polju i doma svojo dolžnost popolnoma izpolnilo. »Rudečega križa«, ki neguje naše ranjene junake, ki namenom naj služi dan v znamenju zmage zlate klase.

Manfred grof Clary und Aldring
c. k. namestnik na Štajerskem.

Natančnejša poročila o prireditvi bodejo priobčeni v dnevnikih. Vprašanja je nasloviti na profesorja Klemstojer v Frömel, Gradec, Burging 13 pod nadpisom Siegeszeichen der goldenen Ähre.

Zadnji telegrami.
(C. k. kor. in brz. urad.)

Rusi nazadujejo na vsej črti v Galiciji tudi v Bukovini.

Italijanski napadi ob Soči bili so sod krvavo zavrnjeni. Istotako Italijanski napadi ob koroški in tirolski meji.

Srbsko trdnjavo Kragujevac so našli talni stroji obmetali z bombami; nastali so trije požari.

Naš podmorski čoln IV potopil je S. Giovanni di Medua neko angleško križar, ki jo je spremljalo 6 razruševalcev. Podmorski čoln prišel je srečno domu.

Gospodarske.
Letni in živinski sejm na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdice so letni in kramarski sejmi; sejmi, označeni s zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 12. junija v Brežicah (svinski sejem).
Dne 13. junija v Žigarskem vrhu, okr. Sevnica in Radmerju okr. Eisenerz; v Oberortu, okr. Bruck a. Dne 14. junija v Brežicah; pri St. Janju Spodnjem Dravogradu; pri Sv. Ani, okr. Ptuj; v

že poleg
policija,
redni so
ngton. Lasko.
streeti
oparju
dna zop
rvo
gostiln
sejem ter z žrebiti).

Dne 15. junija na Planini*, okr. Kozje; v Pasailu, okr. Weiz; v Pollau**, v Limbušu*, okr. Maribor; v Radgoni*, v Ormožu (sejem s ščetinariji); pri Sv. Vidu*, okr. Ptuj; v Kostivnici*, okr. Rogatec; v Gnasu**, okr. Feldbach; v Arzežu (sejem z drobnico); v Veitschu, okr. Kindberg; v Oplotnici*, okr. Konjice; v Mozirju**, okr. Gornji grad; v Mooskirchenu*, okr. Voitsberg; v Gradcu (sejem s rabno živino); v Ptuj (konjski in govejski sejem ter z žrebiti).

Dne 16. junija v Imenem, okr. Kozje (svinjski sejem); v Ptuj (svinjski sejem).
Dne 17. junija na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s rabno živino).

Dne 18. junija v Rogatecu (sejem s ščetinariji); v Gradcu (sejem s rabno živino).
Dne 19. junija v Brezicah (svinjski sejem); v Poličanah*, okr. Slovenska Bistrica; v Gabersdorfu**, okr. Lipnica.

Dne 20. junija v Liezenu.
Dne 21. junija v Puchu, okr. Weiz; v Studenčih* pri Mariboru; pri Sv. Tomažu, okr. Ormož; v Smarju pri Jelšah*.

Dne 22. junija v Savnicah**, v Šoštanj**; v Kindbergu**, v Ormožu (sejem s ščetinariji); v Steinbachu, okr. Fürstfeld; pri St. Jurju ob juž. žel., okr. Celje; v Gradcu (sejem z rabno živino).

Dne 23. junija v Mariboru*; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Gradcu (svinjski sejem).
Prepoved konje z razvidnicami odstraniti iz njihovih nabornih krajev. Z ukazom c. kr. ministerstva za deželno bran z dne 30. julija 1914, drž. zak. št. 179, se je na podlagi § 12 zakona z dne 21. decembra 1912, drž. zak. št. 235, o naboru konj in vozov, izdala prepoved, konje z razvidnicami odstraniti iz njihovih nabornih krajev. Naborni okraji so po § 3 citiranega zakona jednaki sodnim okrajem, vendar tvorijo mesta z lastnim statutom vedno naborni okraj Ker so ne glede na to prepoved še vedno dogajali primeri, da so posestniki konj — zlasti kupčevalci s konji — iz njihovih nabornih krajev odstranjevali konje, katerim ni bilo izdane razvidnica o priliki konjske klasifikacije, ki je vršila tekom letošnjega leta, se ta prepoved daje na splošno znanje s pripombo, da se prestopki te prejšnje povelji po § 19, odst. 2, citiranega zakona strogo kaznujejo.

Pospesjevanje govedoreje leta 1915. Z ozirom na sedanje izvanredne razmere je sklenilo c. k. poljedelarsko ministerstvo, precej omejiti redno državno podporo za pospeševanje govedoreje, kakor tudi druge podpore v svrhu deželne kulture in znova opozoriti glede uporabe teh subvencij na to, da bi se naj izvršile v sedanjih razmerah le neobhodno potrebne akcije, ki se ne dajo odlagati v interesu ohranjenja in pomnoženja plemenite živine, kakor tudi v interesu nadaljevanja pospeševanja živinoreje. Zato pa se morajo v prvi vrsti ohraniti, uporabljati subvencije za nakup regeneratorjev (plamenjakov, odlični pa različne druge, ne nujne navedbe, kakor dovolitev nagrad za gradbo hlevov in pridruženih strovkov za stavljenje novih hlevov.

Duša ure je „nemir“, od katerega breznapačne funkcije je odvisen pravi, zanesljivi in natančni potek kolesja. Ta važni del obstoji v vseh urah svetovne hiše H. Suttner, Ljubljana iz posebnega trdnega in elastičnega materiala, teče pri prama-urah v diamantu, pri drugih v rubinih, nanj ne vpliva ne vročina ne mraz ne zunanje pretresanje. Te lastnosti zagotovo popolno natančnost Suttnerjevih ur, katere poznavatelji vsled tega kupujejo. Firma oddaja švicarske remontoar-ure že za K 4-10. Vse ure, verižice, prstane, kinč, zlato in srebrno blago se dobi v bogati izbiri v ilustriranem krasnem ceniku, katerega naj zahteva vsakdo gratis in franko z dopisnico od H. Suttner, samo v Ljubljani št. 701. Nimito nobene filijalke.

Razkuževanje vojaškega perila. Mnogo naših vojakov po-
lilja sedaj svojo perilo domu, da se ondi spere. Mogoče je, da je v takih slučajih prenese mrčes ali pa kaka nalezljiva bolezen. V nevarnosti so v tem oziru posebno perile. Temu se lahko opo-
ne, ako se perilo razkuži. Najhitreje in najgotovjeje učinkuje
v tem oziru, ako se perilo 24 ur pred pranjem namoči v vodo,
ti vsebuje 3% raztopljenega surovega lysoforma.
Perilo vsled tega ravnanja ničesar ne trpi. Zagotovilo, da bo bil
astnik okuženega perila nekelej bolan ali tudi še sedaj; bolan,
ne vsebuje nikake obrambe, kakor to nas uči vsakdanja izkušnja.
Nas zavezanik nas je zapustil, ali nikdar nas ne bo prava
Böhnel-ura zapustila. Ona nam bode na bojišču, v strelskem jarku
kakor tudi doma zvesto služila. Vedeli bomo, koliko je bilo.
Zato priporočamo svojim cenjenim čitateljem, da pred nakupom
ure zahtevajo od urške fabrike Maks Böhnel, Dunaj, IV. Marga-
etenstrasse 27/51 cenik, ki se vsakemu zastojni in franko pošlje.

Pomočnik za iztoč (Schankbursche)

ki zna dobro računati, se sprejme pri Simon Hutter Sohn, Ptuj, detajlni oddelek. 270

Hlapec

mlajši, krepki in voljni fant, k 1 konju in za domače delo ter

dekla

za hišo in vrt se proti dobri plači sprejmeta pri J. Jeglitsch, Rače (Kranichsfeld.) 267

Dva travnika

se data takoj v najem.
Vprašanja na 269
Jos. Goriupp, Ptuj.

Sesekami špeli,

koruzo, kašo, ajdo ku-
puje Hans Sirk, Ma-
ribor, Hauptplatz. 265

Redka prilika!

Namesko K 12' - samo K 7' -

Elegantne damske pol čevlje

iz dobrega usnja, dobri podplati in lepa fagija, črni ali ružjavi, prevzeti od neke konkurzne mase, oddajamo, dokler so v zalogi in v vsaki velikosti pod izdelovalno ceno za K 7' — za en par. Pri naročilu zadostuje omenitev mere podplata v centimetrih ali pa številka. Razpošiljatev po povzetju. 266

Export „Perfekt“, Wien VII., Neustiftgasse 137-71.

V pravem času

Vam svetujemo, da ne naročite kako navidezno „ceno“ šund-uro iz kakega ramš-bazarja, kajti take ure niti tistega malega denarja niso vredne, katerega slanejo. Priporočamo Vam, da raje takoj naročite pravo švicarsko uro iz krščanske zaloge fabrike ur H. Suttner v Ljubljani št. 701; s tem si prihranite mnogo jeze, izgube časa, zamud in stroškov za popravila.

Stev. 410. Nikel patent-Roskopf-ura, gre 36 ur K 4-10	Stev. 600. Najfinejša prima radium-ura (prava nikel-anker-remontoar, pravo švicarsko kolesje, gre v kamenjih, prima cifernica in kazalci, ki svetijo) jako natančno regulirana . . . K 8-40
„ 705. Nikel-anker Roskopf-ura, gre v kamenjih K 5-90	„ 441. Srebrni privešek, podkov s srečno deteljo emailir. K — 90
„ 808. Damska ura, jeklo ali nikel K 7-90	
„ 804. Sreb. dam. ura 6 rub. K 9-60	
„ 1203. Niklasta budilnica, dobro kolesje K 3-50	

Stev. 169. 14 karat. zlati prstan s kamenjem K 7-80
Prstan iz novega zlata s kamenjem K 3-80
„ 1699. 14 karat. zlati uhani z lepimi kamenji K 5 —
„ 1679. Srebrni uhani z lepimi kamenji K — 90

Zahtevajte zastojni krasni katalog in franko ali verzično ali zlato verzično ali zastojni dobiti.

H. SUTTNER samo v Ljubljani št. 701.

Lastna fabrika ur v Švici. — Glavno zastopstvo fabrike ur „Zenith“.
Lastna marka „IKO“ svetovno znana.

Zanesljiv in trezen starejši mlinar

z malo obitelji, kateri tudi popravila razume, se sprejme na račun. Mora biti zvesti delavec in dolga spričevala imeti. Alois Kowetz, posestnik valjčnega mлина, Ptuj.

Lepi konj

kobila, se zavoljo družinskih razmer po primerni ceni proda. — Več pove upravnistvo tega lista. 273

Mizarski učeneec

s polno oskrbo in do-
brim ravnanjem se
tako sprejme pri Joh.
Pichler, mizarski moj-
ster, Maribor, Reiser-
strasse 26. 271

Učenec

za trgovino z meša-
nim blagom se takoj
sprejme pri Otto
Schwarschnig v Maj-
špergu pri Ptuj.

Učenec

z dobro šolsko izo-
brazbo, zmoglen nem-
ščine in slovensščine,
sprejme se v trgovini
z mešanim blagom
Vitus Mory, Bleiburg,
Koroško. 257

Trgovski učeneec

z dobrim šolskim spričevalom, pošten in priden, nemškega in slovenskega jezika zmožen, se sprejme v trgovini brata Slawitsch Ptuj 247

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

Razglas.

Hranilnica mestne občine Celje naznanja, da se pri njej kakor doslej tudi zanaprej obrestujejo hranilne vloge s

$4\frac{1}{2}\%$

Z novimi kakor tudi s dostavnimi vlogami zamore lastnik vložne knjižice vselej in v vsaki višini vloge prostovoljno razpolagati.

Knjižice lastnih hranilnih vlog kakor tudi vojnega posojila se sprejemajo v brezplačno shranitev.

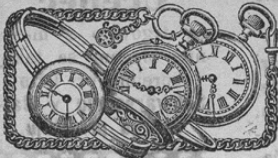
Zunanjim vložiteljem nudijo se brezplačno na razpolago poštni-položni listi.

V spomin 50-letnega obstanka te hranilnice

izdajale se bodo v tekočem letu posebno lepo opremljene vložne knjižice, ki imajo izvanredno sposobnost za darila.

125

Ura za vojno in bi'mo 1914—15!

Prave srebrne remon-
toar ure. K 8—
Prave srebrne dvojni
mantel. K 10—
Prave srebrne anker,
plošče. K 12—
Prave srebrne pancr-
verziče. K 3—
Prave srebrne dvojne
verziče. K 5—
Prave zlate remoncar-
ure. K 20—
Prave zlate dvojne
verziče. K 20—
Prave zlate dvojne
verziče. K 10—
Pravi zlati pistani. K 6—

3 leta pismene garancije.

Posiljatelj po povzetju.

Max Böhncl

Dunaj, IV. Margarethenstrasse 27—51.

Originalni fabrični cenik zastoj.

260

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stano-
vanja in posestva
v Ptuj

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotor).

Zahtevajte

zastoj in franko moj glavni cenik z 4000 podobami ur, zla-
tega in srebrnega blaga, godbenih instrumentov,
usnjatega in jeklenega blaga, predmetov za do-
mačijo in toaletto, orožja itd.

Prva fabrika ur HANNIS KONRAD

c. in kr. dvorni liferant, BRÜX št. 731 (Česko).

Nikel-Roskopf-ure K 3-90, 4-20, 5—, Srebrne ure K 8-40, ni-
kel-budilnica K 2-90; budilnica z dvema zvoncema K 4—.
Razposiljatelj proti povzetju. Brez rizika! Izmenjava dovoljena
ali denar nazaj. 59

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12.
ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in
praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali
„Brausebad“ z ruho K — 70

Krojač

priden in trezen se takoj sprejme v trgovini z
mešanim blagom Josef Presker, Zreče pri Ko-
njicah. 263

Trgovski učenec

nemškega in slovenskega jezika zmožen se sprejme
v trgovini z mešanim blagom Josef Presker,
Zreče pri Konjicah.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz)
v Ptuj zraven klanice in plinarske
hiše postavljena je parna žaga vsakomur
v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi
tako razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam
oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, iz-
datna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 11—
franko po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinejši
čaj K 220 oddaja A. Sapira, 490, eksport kave
in čaja Galanta. 756

Vinogradniki!

Priskrbite si pravočasno uspešno sredstvo
zoper Peronospero! Bakrena galica (Kupfer-
trio) se vsled vojske tudi za visoko plačilo sko-
raj ne more dobiti.

Kot popolno in najboljšo preizkušeno na-
domestilo priporočati se zamore le 155

Perocid.

Perocid pošilja po najnižji ceni tvrdka:

D. Rakusch v Celju.

Krapinske

-toplice
(na Hrvatskem)

Pojasnila in
prospekt se
dobe zastoj
od ravnateljstva.

ozdravijo

protin
revmatizer
in skrnino

Otvorjene od 20. aprila naprej.

Mestna hranilnica v Ptuj

sprejema

do preklica vsako nedeljo in
vsak praznik od 9. do 11. ure
dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.

Proti nalezljivosti

moramo se tembolj varovati, ker se sedaj nalezljive bolezni, ki
škerlatica, špički, osepnice, kolera, sledar v večji meri, pojavi-
Zato

se naj rabi

povsodi, kjer se take bolezni pokažejo, dobro razokuževalno
stvo, ki bi naj bilo v vsaki hiši na razpolago. Po preizkušan-
sedanjosti najboljšje razokuževalno sredstvo v zavodu prof. Lie-
Liebreich, Proskauer, Divestea, Vas, Pfeiffer, Vertun, Petrik i
neriko p
čuni nar
na vi
ne. Nar
zdravnika rabi za razokuževanje v bolniški postelji, za umni naprej-
ran, oteklin, za antiseptične obveze in za irigacijo. 26

LYSOFORM

Lysoform-milo

je fino, nalahno milo za toaletto, ki vsebuje 1 odstotek lysofor-
ter antiseptično učinkuje. To milo se lahko rabi tudi pri
žutljivejši koži kakor tudi za otroke in dojenčke. Ono naredi
mekho in prožno ter nareja jako aromatičen duh. Zastuje
poskus in Vi bodele vedno rabili le to izvrstno milo, ki je
videno drago, v porabi pa je jako ekonomično, ker en ko
dolgo časa zastuje. Komad stane 1 krono 20 vinarjev.

„Pfefferminz-Lysoform“

je dobro učinkujoča, antiseptična ustna voda, ki slab duh in
takoj in gotovo prežene, zobe obeli in obrani. Rabi se lahko
pri nahuu v grlu, pri kašlju, pri kataru, za grgranje po
niških predpihi. Na čašo vode zastuje samo par kapljic. In
steklenica stane samo 1 krono in 60 vinarjev ter se dobi v
lekarni in drožeriji. Zanimivo knjigo z naslovom: „Zdrav-
razokuževanje“ (Gesundheit und Desinfektion) pošlje na za-
zastoj in poštnine presto: Chemiker Hubmann, Referent
Lysoformwerke, Wien XX, Petraschgasse 4.

Priporočljiva domača sredstva

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepanje krvi
slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2
— Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 120 K proti ka-
težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80—
— Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za giht,
in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani boleč-
— Bleiburški živinski prašek à 120 K. Prašek p-
odvajanju krvi v živalski vodi à K 160 — Izvirni s-
za podgane, miši, ščurke à K 1—. Razposiljatelj
L. Herbst, apoteka Bleiburg na Korškem.